

Poština plačana v gotovini.

35

SLOVENSKI
ČEBELAR

Glasilo Čebelarskega
društva za Slovenijo

Štev. 8
1932

Članarina (naročnina) znaša letno 40 Din (18 Lir. 5'50 Šillingov).

Vsebina:

Ropar ce	113	Opazovalne postaje	121
Čebelarstvo v kranjskem okraju	115	Društvene vesti	123
Kontrola medu	118	Vesti iz podružnic	125
Mesečni čebelarški razgovori	120	Drobiž	127

NOVOST ZA ČEBELARJE!

Knjigo Antona Žnidersišča: »NAŠA KOŠNICA« v srbohrvaščini pošljemo vsakemu čebelarju brezplačno na ogled. Če mu knjiga ne ugaja, nam jo mora tekom 8 dni vrniti, sicer zapade v plačilo.

Cena mehko vezani knjigi Din 30,—, v polplatno Din 40,— fco.
Konzorcij »Detajlista«, Ljubljana, poštni predal 37.

Edini slovenski zavod brez tujega kapitala je

VZAJEMNA ZAVAROVALNICA V LJUBLJANI

v lastni palači ob Miklošičevi in Masarykovi cesti

Sprejema v zavarovanje:

1. Proti požaru:
 - a) raznovrstne izdelane stavbe, kakor tudi stavbe med časom gradbe;
 - b) vse premično blago, mobilije, zvonove in enako;
 - c) poljske pridelke, žito in krmo.
 2. Zvonove proti razpoki in prelomu, in steklo proti ubitju.
 3. Sprejema v življenjskem oddelku zavarovanje na doživetje in smrt, otroške dote, dalje rentna in ljudska zavarovanja v vseh kombinacijah.
 4. Zavarovanje proti vlamu.
 5. Posmrtninsko zavarovanje Karitas.
- Zastopniki v vseh mestih in farah.

Naročila in predplačila za **sladkor** za jesensko pitanje čebel sprejema tajništvo društva **do 15. avgusta t. l.**

Cena franko Ljubljana Din 8,— za kg. Čebelarji bodo dobili sladkor v prvih dneh septembra. — Berite članek v številki 7 in današnji številki Slovenskega Čebelarja.

Poziv podružnicam! Tajnik prav vljudno prosi:

- 1) da iztirjajo podružnice od članov članarino;
- 2) da pošljejo podružnice denar za letake, ki so jih lansko leto prejele, a do sedaj še ne plačale;
- 3) da pošljejo podružnice podatke na vprašanja za Bansko upravo — glej naš list številka 6 stran 93;
- 4) da pošljejo podružnice imena čebelarjev, ki so dobili spomladni sladkor za pitanje čebel, pa tega seznama do sedaj še niso poslale.

Prodaja čebelarstva!

Zaradi starosti prodam svoje čebelarstvo v Iški vasi s čebelnjakom, barako za točenje in orodjem vred. Čebel je 50 panjev pavlinovcev. Cena po dogovoru.

Peter Pavlin, čebelar, Ljubljana, Jeranova ulica 4.

Pčelara

povjerljivog i okretnog, inteligentnog i marjivog, oženjenog bez djece ili s odraslom djecom tražim. Dobiva 5 jutara zemlje na uživanje, stan od sobe i kuhinje i gospodarske zgrade. Prednost imadu stolari i tesari. — Pčelnjak leži u šumi na okupu je 5—6 kuća u blizini sela. — Ponude na: Dr. Zvonimir Bosek, Zagreb, Masarykova 11. III. kat.

GLASILO ČEBELARSKEGA DRUŠTVA ZA SLOVENIJO V LJUBLJANI UREJUJE AVGUST BUKOVEC, LJUBLJANA, GRUBERJEVO NABREŽJE ŠTEV. 14

Sklep za uredništvo 20. dne vsakega meseca. Pisma in denar v društvenih zadevah je naslavljati na „Čebelarstvo za Slovenijo v Ljubljani“. Naslov za blagovne pošiljke (vosek), naročila na čebelarke potrebščine: Društvena Čebelarna v Ljubljani, Vošnjakova ulica 4.

V Ljubljani, dne 1. avgusta 1932. / Številka 8.

Letnik XXXV.

Roparice.

Fr. Popotnik.

Mnogo je tožb o ropanju čebel, posebno ob ajdovi paši. Naša krotka sivka ropa in ropa, krade in krade, tako tožijo čebelarji. Posebno velečebelarji ne vozijo baje čebel več na pašo, ampak na rop. Kako naj sicer razumemo večno tarnanje domačih čebelarjev, ki so vsakokrat tako silno oškodovani.

Kaj je čebelno ropanje in kako nastane, bi moral vedeti vsak čebelar. Seveda še dolgo ni čebelar vsak, ki ima čebele. Med Slovenci je gotovo takih jako mnogo, zato cvete rovarjenje in večni krik o ropanju. Naj bi rajši odkrito priznali: Kratkotomalo ne dovoljujemo dovoza tujih čebel na naša pasišča, ne zato, ker ni dovolj paše, pač pa iz gole zavisti.

Evo nekaj doživljajev.

Leta 1919. sem imel čebele v C. na ajdovi paši. Bil je izredno lep donos. Točil sem dvakrat. To opravilo si je ogledal tudi neki tamkajšnji izobražen domačin. Pa si je prihodnje leto kupil za 2500 Din

čebel. Žal pa je ajda v tistem letu in tudi v naslednjem skoraj popolnoma odpovedala. Ko se nekoč snideva s tem novim čebelarjem, mi reče: »Za 2500 Din sem kupil čebel. Mislil sem, da mi že prvo leto povrnejo denar, ki sem ga izdal zanje. Sedaj je pa že drugo leto in še vedno nisem ničesar dobil. Krivi ste temu vi in čebelarji, ki vozite čebele v našo vas na pašo.« — Postal mi je hudo nasproten. Tak začetnik, razočaran v svojih računih, brez prakse, brez ljubezni do čebel vidi v svoji domišljiji polne lonce, brezštevilne roje, denar, denar... in če tega ni, so krive čebele roparice, on sam seveda nikdar!

Drugi primer! Gospodar, na čigar posestvu so bile moje čebele ob ajdovi paši, mi je pravil, da je prišel po opravkih v dobro uro oddaljeno vas M. k nekemu znanemu mizarju-čebelarju. Ta mu reče: »Ko sem stal oni dan okrog poldneva pred čebelnjakom in gledal proti vaši vasi, prišumi nenadoma po zraku cel roj čebel in se usuje v moje panje. Čez četrto ure odlete nazaj v smeri proti vam. Bile so gotovo one čebele, katere ti sprejemaš v pašo.

So same roparice in ob ves med me bodo spravile. Sram te je lahko! Tisto malenkost medu bi ti tudi jaz dal, pa ti je tujec ljubši.« — Ko mu moj gospodar pove, da to že ne bo res, da bi čebele tako daleč hodile na rop in da najbrž vsa stvar niti res ni, mu po daljšem odlašanju reče: »No da saj ni res! Ampak jaz ne pustim, da bi ta vrag vozil sem čebele v pašo.«

Tretji primer. Dve in pol ure oddaljen postajni načelnik je zahteval odškodnino, češ, da so mu moje čebele njegove izropale. Pripominjam, da tudi ta čebelar sedaj vozi svoje čebele na pašo.

Četrti primer. Iskal sem primernege prostora, kamor bi postavil čebele v ajdovo pašo. Za vasjo grede vidim na velikem ograjenem vrtu gospodarja, ga ogovorim, in ker je bil prostor »kot nalašč«, poprosim, ali bi smel postaviti na njegovo zemljišče čebele. Dovolil mi je in pripeljal sem jih. Nisem pa še odprl vseh panjev, že zaslišim krič in zmerjanje pri sosedu, da se Bogu usmili. Malo posluhnem in takoj sem vedel, da so zmerjanju vzrok moje čebele. Grem bliže in vprašam, zakaj se tako razburjajo, saj vendar ni nič hudega. Potem bi šele morali žensko slišati! Kričala je, da bo ob vse čebele — tri koše. Domači sin je moral na materino povelje vsem košem zamašiti žrelo, da jih ne bi moje čebele napadle. Ko rečem: »Odprite vendar žrela, čebele se vam bodo zadušile!«, se po daljšem oklevanju pripravi sin, da jih odmaši. In glej, čebele, ki jim je primanjkovalo zraka, se usujejo trumoma iz žrela. Sedaj je ženska začela kričati: »Roparice so že bile notri. Le glejte, kako silijo ven, joj oh joj!« Obljubil sem, da poravnam vso škodo, ki bi jo napravile moje čebele in za izropane dam druge, težke. Pa glej ga spaka! Nekega dne zopet kriči sosed, da so sedaj moje čebele pokončale njene in naj dam druge. Sitno mi je bilo, a ker verjeti nisem mogel, sem šel pogledat ter našel kot svinec težke »izropance«. »Dam vam«, sem rekel sosedu, »tri druge panje čebel, da bo mir, pač pa mi morate vi dati te tri izropane.« O tem

pa žena ni hotela nič slišati. »Čebele dajte, kot ste obljubili, čebele dajte, mojih je konec.« — Poklical sem župana in uglednega čebelarja iz vasi, ki sta ugotovila, da o ropanju ne more biti govora. Sosedu mi je grozila, da mi prevrže panje, in ker sem se res bal, sem ponoči pred časom odpeljal čebele. Hotel sem tožiti, pa nisem. Zvedel sem pozneje od te ženske same, da bi mi bila ona rada dala na svojem posestvu prostora za čebele, le tega mi ni mogla odpustiti, da sem pripeljal k sosedu, s katerim sta si bila v laseh. Tudi na take stvari se mora potujoči čebelar ozirati!

Peti primer. Občinski odbor v G. v. je vstavil v proračun 100 Din od vsakega panja, ki ga kdo pripelje v pašo. Občinski možje so pa bili razočarani...

Šesti primer: Občini C. in Š. sta prosili sresko poglavarstvo, naj za vselej prepove dovoz čebel v njih občine. Eni teh občin je bilo ustrezno, ima namreč čebelno kugo — gnilobo...

Sedmi primer. Kmetu, h kateremu sem vozil sedem let čebele v ajdovo pašo, je bil odpovedan dolg 5000 Din, če jih v štirih dneh ne odstranim. Sin trgovkvdove jih je imel namreč pet panjev.

Moja dolgoletna skušnja je, da so najbolj nasprotni tujim čebelam tisti domači čebelarji, ki imajo malo zemlje ali pa celo nič. Ne razumem, zakaj bi morala biti zaradi teh oškodovana večina vasi, kajti čim več čebel tem zanesljivejša oploditev cvetja in tem več zrnja in sadja. Ne verjamem, da bi kdo vozil čebele v pašo tja, kjer niso dobri medeni viri. Če pa to kako leto stori, sem prepričan, da pozneje gotovo ne bo več. Prevažanje mnogo stane! Dandanes, ko brezsrčni, lakomni brezvestneži, ki se jim ne smili božja stvarca in jim ni sveto prav nič, prevračajo, žveplajo pripeljane čebele in ne vem kaj še vse, vozi čebelar s težkim srcem svoje ljubljenske v negotovost.

Ljudje smo pač malenkostni. Ne kame najmo zato čebele, naj ne trpi ona zaradi nas, ki se nočemo učiti od nje. Če pa res

čebelar kdaj zakrivi ropanje, naj pa tudi pripozna svojo napako.

Dvajset in dve leti imam čebele, dvajset let že ne poznam ropanja, kar ga je bilo pa prej, z mirno vestjo lahko rečem, da sem ga bil vselej sam kriv. Imam pa leto

za letom čebele na več nego dvajsetih krajih, pa ni nikaka umetnost, da jih vzdržujem pravilno. Imejte krepke, zdrave družine z dobro matico in z ne prevelikim žrelom, pa mi boste morali tudi vi priznati, da čebel roparic prav za prav ni...

Čebelarstvo v kranjskem okraju.

Fr. D. Jug — Brezje.

II. Kokrsko-Cerkljansko okrožje.

(Dalje.)

toržič in njegovo pogorje je mejnik med trziškim okrožjem in Kokrsko dolino. Zato že narava sili, da si za Tržičem najprej ogledamo to znamenito gorsko dolino z njenim gorovjem.

Reka Kokra izvira vprav visoko ob avstrijski meji, severovzhodno od Plešivca (1803 m), ter sprejema na Spodnjem Jezerskem še več gorskih potokov. Tako drevi po zelo ozki soteski ob državni cesti do vasi Sp. Kokra. V tej soteski se cesta in reka križata nič manj ko desetkrat in odtod mimo Preddvora do Save še petkrat, tako da ima ta reka v razdalji 28 km 15 mostov. Kokra priteka pri Predosljah na kranjsko polje ter se izliva pri Kranju v Savo.

H Kokrski dolini prištevamo prav za prav samo dve občini, t. j. Preddvor in Jezersko. Občina Preddvor je zelo obširna. Obsega 10.738 ha površine in 4 župnije, t. j.: Preddvor, Terstanik, Goriče in Kokro. Župnija Preddvor z 1450 prebivalci leži ob reki Kokri proti jugovzhodu na lepi ravnini ob vznožju Velikega in Malega Storžiča. Pogorje je obraščeno do doline z zelenimi gozdovi.

Župnijo dičijo tri znamenite grajščine. Blizu cerkve stoji Preddvorska grajščina z obširnim vrtom in velikimi lipami. Ob Kokri stoji Fuchsova grajščina, malo više na hribu pa grajščina Turn. V to župnijo spada še več okrožnih vasi, med temi tudi gorski podružnici Sv. Jakoba na gori

(964 m) ter Sv. Lovrenca, tudi na gori (892 m).

Župnija Terstanik s 600 prebivalci leži na zapadni strani Storžiča; na isti strani, blizu Golnika je župnija Goriče s 500 prebivalci. Župnija Kokra pa se razprostira tesno ob reki Kokri na vzhodni strani Storžiča, kjer se ozka soteska zavija proti Jezerskemu.

Znamenita je občina Jezersko (898 metrov). To je kolonija zase, ločena na vse štiri vetrove po gorovju in planinah od vseh ostalih krajev. Kraj je popolnoma planinski. Preživljajo se ljudje večina z živinorejo, planšarstvom in tujskim prometom. Močno je razvita tudi lesna industrija in lesna trgovina.

Ako se vrnemo z Jezerskega nazaj ob meji kamniškega okraja po turistovskih potih preko Grintovca, Kokrškega sedla in Krvavca, pridemo v dolino mimo Sv. Ambroža in Št. Urške gore na odprto polje v Cerklje.

Cerkljanski okoliš ima res prelepo naravno lego. Njegovo središče leži sicer ob lepi ravnini, večjidel pa se dviga po temnih brdih, visoko v zelene planine do višine 1800 m, izza katerih se ošabno ozirata po ravnini plečeta Kočne (2549 m) in ostrorobati Grintavec (2559 m). V raj prelestne planine pa odpirata vrata zeleni Kravec (1854 m) in Veliki Zvok (1900

Cerkljanska občina šteje 21 večjih in manjših vasi in dve župniji (Cerklje in Št. Urško goro). Prebivalstvo je večinoma poljedelskega stanu. Razvija se pa tudi tukaj živahen tujski promet.

Nekoliko više — kake 3 km proti Kranju — pod Štefanovo goro je mala občina in župnija **V e l e s o v o**. Njena lega je zelo priljubljena, ker jo obdajajo lepi gozdovi. Diči jo še posebno prekrasna župna in božjepotna cerkev s krasnim pročeljem in dvema zvonikoma ter starodavnim dominikanskim samostanom. Človeku se zdi, ko zagleda to krasno starodavno stavbo, po-

stavljeno v trikotno zatišje smrekovih gozdov, da je to rajski vrt Kranjskega okraja. Nekdaj je bila tu sloveča božja pot in še dandanes radi zahajajo tja romarji od daleč in blizu.

Ves obseg teh štirih občin, ki smo jih ravnokar obhodili, znaša okrog 240 km². Natančna razdelka je pa razvidna iz naslednje razpredelnice:

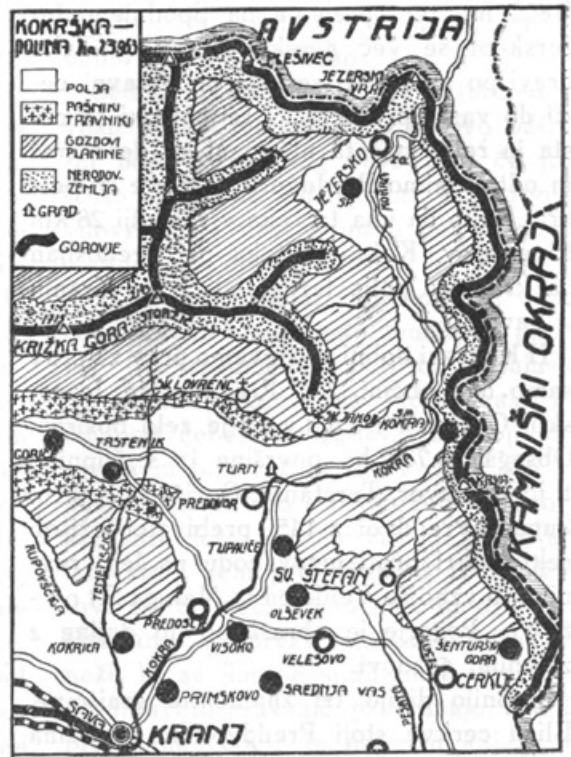
Občine	Njive	Travniki	Pašniki	Sadovnjaki	Vrtovi	Gozdovi	Nerodovitna zemlja	Skupaj ha
Preddvor	709	1386	1694	127	9	5772	1041	10.738
Jezersko	103	401	906	—	3	4329	1123	6.865
Velesovo	306	43	14	25	1	418	20	827
Cerklje	1512	463	700	150	10	2559	129	5.523
Skupaj	2630	2293	3314	302	23	13078	2313	23.953

Čebelarstvo. I. Kokrska dolina. Velika občina Preddvor je za čebelarstvo kaj udobna. Zavarovana je proti ostrim severnim vetrovom. V tej obširni gorski pokrajini je več zelo ugodnih zavetnih leg, ki nudijo čebelam dobro spomladansko pašo. Posebno kokrska župnija je zelo oblagodarjena z zgodnjo pomladansko pašo. Ob reki Kokri so celi bregovi pokriti z žlahtnim rdečim resjem. Pa tudi letna in jesenska paša je v tej pokrajini ob ugodnih letinah dosti izdatna.

Ako pogledamo nekoliko po posameznih župnijah, vidimo naslednje: V Goričah je 15 čebelarjev s 160 panji. Po večini so sami kranjičarji. V Trsteniku je 10 čebelarjev s 84 panji, med temi je 20 A.-Ž. panjev in 13 Lakmayerjevega sestava. V Preddvorski župniji je pa 16 čebelarjev s 155 čebelnimi družinami, med katerimi je 70 A.-Ž. panjev. V kokrskih bregovih je pa le 8 čebelarjev, ki pa so sami kranjičarji.

Podnebje v preddvorski občini je običajno milo, ker zavirajo visoke **K a r a v a n k e** mrzle vetrove. Razen dolge pomladanske paše ob kokrskih bregovih, kamor prevažajo že zgodaj spomladi čebele v pašo tudi iz bližnjih vasi okoli Kranja, je tudi letna paša izdatna, posebno travniška in na domačem kostanju. Tudi smreka in razne gozdne rastline nudijo ka-

tero leto čebelam dolgo bero. Jesensko pašo na ajdi imajo pa le župnije Preddvor, Trstenik in Goriče. Kokršani in Jezerčani

morajo prevažati čebele v Cerkljansko in Kranjsko polje.

Občina Jezersko nima ugodne lege za čebelarstvo, ker je njeno podnebje že čisto

planinsko. Pomladanska paša je zelo pozna, poletne je malo, gozdovi pa dajo čebelarjem le v izredno suhih letinah.

II. Cerkljansko okrožje. V Cerkljah stoji le 13 čebelnjakov v zavetnih podgorskih legah, 22 pa na odprtem polju. Zgodnja pomladanska paša je samo v podgorskih vaseh, dočim je na odprtem polju za čebele prva bera šele na sadnem drevju in na rdeči detelji. Letna paša je travniška; ob zelo suhih letinah dobe čebele nekaj na domači detelji, ki jo tukaj zelo veliko sejejo.

Gorskim čebelarjem, posebno okoli Šenturške gore, nudijo nekaj bere tudi bližnji gozdovi in niže ležeče planine. V starih časih so še celo donašali in pre-

važali čebele v kostanjevo in gozdno pašo. Danes se to več ne izplača, ker so te vrste drevje močno posekali. Tudi podnebne razmere so se toliko izpremenile, da gorske lege ne medijo več toliko kot nekdanje.

Glavna čebelna paša v tem okrožju je ajda, ki jo mnogo sejejo, a vendar ne več toliko kot nekdanje. Med sicer dobro, ker sejejo povečini samo črno, le čebel dovažajo v ta kraj od leta do leta čim dalje več.

Podobno sliko, kar se tiče čebelne paše, nudi tudi velesovska občina, ki meji na cerkljansko.

Natančno sliko čebelarstva in koliko so v teh dveh okrožjih zazimili panjev l. 1921, je razvidno iz tabele.

Višina nad morjem	Občine	Prebivalcev	Čebelarjev	Kranjčev	A.-Ž. panjev	Panjev drugih sestavov	Skupaj panjev	Stev. panjev na 100 prebivalcev	km ² pašnega polja	Stevilo panjev na km ²
475	Preddvor	2721	43	216	73	37	326	11.98	50	6.52
898	Jezerstvo	689	10	11	10	20	41	5.95	18	3.27
427	Velesovo	612	12	62	10	11	83	13.56	6	13.83
413	Cerklje	3200	33	179	76	52	307	9.59	30	10.23
—	Skupaj	7222	98	468	169	120	757	10.48	104	7.27

Kronika. V Preddvoru je bilo čebelarstvo že nekdanje razvito, posebno nekateri grajski oskrbniki so se zelo bavili z njim. V novejši dobi je v tem okrožju veliko pripomogel k naprednemu čebelarstvu nam vsem znani čebelarški strokovnjak g. Fr. Lakmayer, ki je že nad 25 let preddvorski župnik. Spisal je nam vsem znano čebelarško knjigo »Umni čebelar«, ki jo je izdala l. 1907 Družba sv. Mohorja. L. 1922 je izšla že v drugi izdaji. Veliko jedrnatih člankov, naukov in nasvetov je izšlo izpod njegovega peresa v »Sl. Č.«, kateremu sotrudnik je že, odkar je list pričel izhajati. Nad vse krasno in vzorno pa ima urejeno čebelarstvo na svojem vrtu. Čebelnjak in panji so tako lepo urejeni in poslikani, da jih vsak občuduje.

Drugi zelo agilni in napredni čebelar v tej župniji je ondotni dolgoletni šolski upravitelj g. J o c i f, ki je tudi že večleten

sotrudnik »S. Č.«. Uredil je pri A.-Ž. panju posebno begalnico in verando.

V preddvorski občini je kakih 12 čebelarjev, ki so včlanjeni pri kranjski podružnici, oziroma pri osrednjem društvu v Ljubljani.

Na Jezerstvem sta bila do l. 1922 le dva napredna čebelarja: Roblek Peter in duh. svetnik Volovčnik. Ko se je pa tam naselil sedanji orožniški narednik Jožef Krajner, je s svojim zgledom pridobil še mnogo posnemalcev, tako da se je ondi l. 1922 ustanovila podružnica, ki je štela 24 članov. Prvi njen načelnik je bil g. Roblek. Od l. 1925 dalje pa vodi podružnico g. Krajner sam. Ker čebelarstvo zaradi rednih slabih letin propada, šteje podružnica danes še samo 10 članov.

Zdravje čebel v Kokrski dolini je kaj povoljno. Pleme je čista domača sivka, ker

so tu čebele zavarovane proti tujemu križanju. Priporočila vreden je ta kraj za ustanovitev plemenske postaje. Tu pridekujejo po večini cvetlični med, ob ugodnih letinah tudi nekaj gozdnega in ajdovega. Točil za med je v tem okrožju 7, in sicer 4 v preddvorski in 3 v jezerski občini.

II. V Cerkljanskem okrožju, t. j. v občinah Cerklje in Velesovo je izmed 45 čebelarjev le kakih 10, ki so res v današnjem zmislu napredni čebelarji. Drugi so po večini kranjičarji in starokopitneži. V vsem kranjskem okraju še edino v tem okrožju uporabljajo starinske, obsojanja vredne navade: jesensko žveplanje in medarstvo. Med temi čebelarji je nekaj takih, ki pred ajdovo pašo nakupijo po Savinjski dolini rojev, ki jih postavijo v Cerkljansko polje v ajdovo pašo, nato jih pa pomore z žveplom in med s satjem vred prodajo medarju!

L. 1931 je bilo na Cerkljansko polje v ajdovo pašo dostavljenih do 500 takih na smrt obsojenih priseljencev. Gotovo je, da tako ravnanje vsak pošten človek obsoja, posebno pa še oni čebelarji, ki se borijo za obstoj svojih plemenjakov, ker jim ti zajedalci prikrajšujejo zimsko zalogo.

Dovoz čebel v ajdovo pašo na Cerkljansko polje se je v zadnjih letih zelo pomnožilo. Razdelitev pasišča ni urejena. Ponekod nakopičijo preveč panjev, tako da ima tako rekoč vsaka ajdova bilka svojo čebelo. Zaradi tega bi bila potrebna v tem okrožju krepka organizacija, ki bi pravilno izvedla razdelitev pasišča. Sedanja čebelarska podružnica v Cerkljah ni temu kos, ker šteje samo 6 članov.

Pričujoča statistika nam kaže, koliko panjev so l. 1931 postavili na Cerkljansko polje samo tuji čebelarji.

	Kranjičev	A.-Ž.	Drugih	Skupaj
Iz Savinjske doline (za medarje)	514			514
Iz Radovljiškega okraja	226	190	64	480
Iz Kokrške doline	171		36	207
Iz raznih krajev (izven okrožja)	194	54	41	289
Skupaj	1105	244	141	1490

Ako prištejemo k tem še kakih 500 domačih panjev, je skupno nad 2000 panjev, katerim je moralo Cerkljansko polje nuditi zimsko zalogo. Ajde sejejo v okrožju približno peti del njivske površine, kar znaša približno 400 ha, na 1 ha posetve 5 panjev, ki bi morali nabrati 40 kg medu . . .

Kontrola medu.

A.

Navodila za vodstva podružnic.

Pred koncem spomladne, oziroma poletne in jesenske paše, mora podružnično vodstvo vsem članom pojasniti pomen in namen kontrole medu. To lahko stori s posebno okrožnico ali pa pri kakem podružničnem zborovanju. Ob tej priliki sprejema tudi prijave članov, ki žele kontrole.

Kontrolo medu so obvezane izvrševati le tiste podružnice, ki to na občnem zboru sklenejo. Ob takem sklepu mora podružnica izvesti kontrolo tudi, če se priglasijo le en član.

Kontrolorja, njegovega namestnika in kontrolni odsek (3 do 5 članov) izvoli občni zbor za dobo enega leta.

Kontrolna okrožja, nadalje čas in kraj odsekovih sej določa podružnično vodstvo sporazumno s kontrolorjem. Lahko se po več podružnic združi v eno kontrolno okrožje.

Podružnično vodstvo si preskrbi primeren žig, naroči pri vodstvu kontrole na svoj račun tiskovine in stekleničice za vzorce, pošlje kontrolorju imenik prijavljenih čebelarjev, tiskovine in stekleničice ter naznani prijavljenim čebelarjem sporazumno s kontrolorjem dan kontrole.

Kontrolni odsek mora po prejemu vzorcev kontrolni pregled čimprej izvršiti in o izidu poročati vodji kontrole, obenem s poročilom pa poslati kontrolne listke in seznam ponudnikov. Spisi o kontroli pridelka prve letine morajo biti predloženi najkasneje do 1. avgusta, spisi o poletnem, jesenskim, oziroma celoletnem pregledu pa do 15. novembra vsakega leta. Obenem je vposlati vzorce medu dvomljive kakovosti, ostale vzorce pa in zapisnike le na posebno zahtevo vodje kontrole.

Kontrolni odsek sestoji iz podružničnega predsednika in tajnika in najmanj treh izvoljenih odbornikov.

Podružnični predsednik vodi sejo kontrolnega odseka, izdaja izkaznice o izvršeni kontroli in shranjuje vzorce medu.

Podružnični tajnik vodi zapisnik o sejah kontrolnega odseka.

Podružnica mora voditi poseben zapisnik o kontroli medu.

Vse potrebne tiskovine ima v zalogi Društvena čebelarna.

V seznam ponudnikov se smejo vpisati in izkaznice smejo prejemati le oni člani, ki so pregled medu prestali z »dobrim« uspehom. Le ti imajo pravico do kontrolnih znakov. O izdanih izkaznicah in kontrolnih znakih vodi tajnik poseben zapisnik.

Izredno kontrolo medu mora podružnica vselej izvesti, če to kak član naknadno zahteva. Član pa mora plačati še dodatno pristojbino, ki jo določi podružnica.

Vzorcem medu z oceno »pogojno dober«, ki jih predložijo kontrolni odseki vodji kontrole v končno oceno, je treba priložiti posebno poročilo in po možnosti primerjalne vzorce medu od kakega čebelarja, ki je med trcal v istem kraju in istočasno kakor čebelar s kritičnim medom.

Zapisnik kontrolnega odseka morata podpisati podružnični predsednik in tajnik. V zapisniku je točno zabeleževati naročnike etiket in drugih kontrolnih znakov. Zadevne podatke dobi podružnično vodstvo pri vodji kontrole.

Odbor ČDS in vodja kontrole vsikdar lahko pregledata podružnične zapisnike o kontroli.

Sklepe podružničnih odborov, ki bi nasprotovali pričujočim določilom, osrednji odbor lahko razveljavi.

Nadziranje in pospeševanje trgovine z medom. Podružnice naj pospešujejo trgovino z medom s tem, da pazijo, da ga ne bodo prodajali krošnjariji, in naj sledujejo sumljive ponudbe cenene medu, če bi se pojavili po časopisih. Pazijo naj, da člani kontroliranega medu ne bodo prodajali pod določeno najnižjo ceno in da ne bodo zlorabljali kontrolnih znakov. Vse nedostatke in prestopke naj takoj sporoče vodji kontrole. Podružnice naj tudi skrbе za primerno reklamo za večjo porabo medu.

B.

Kontrola.

Kontrolo je treba izvesti po predpisih, ki so razvidni iz kontrolnih listkov. K tem predpisom je pripomniti sledeče:

Kontrolor mora predvsem zahtevati, da se čebelar izkaže s člansko izkaznico za tekoče leto. Na to zabeleži na kontrolnem listku in na listku na dnu stekleničice enake številke, in sicer take, da kontrolni odsek po številkah na stekleničicah ne bo mogel ugotoviti, čigavi so vzorci.

Kontrolne listke mora kontrolor shraniti v zaprtem zavitku ter jih predložiti kontrolnemu odseku na seji šele tedaj, ko bodo vsi vzorci ocenjeni.

Približno količino medu mora kontrolor ugotoviti, obenem pa tudi točno dognati, kolik del celotnega pridelka znaša med, ki je sposoben kontrole.

Vzorca medu. Kontrolor mora vzeti po dva vzorca od vsake vrste medu iz različnih posod. Enega eventualno vzame iz posode, ki se mu zdi, da med v njej ni brezhiben. Stekleničice je napolniti do 1 cm pod robom in dobro zamašiti.

Barva medu. Razločevati je treba naslednje barvne odtenke:

svetel a) bledorumen, b) živorumen, c) temnorumen;

srednje temen a) svetlorjav, b) temnorjav;

temen.

Barvo naj kontrolor določi potem, ko je že med v stekleničici za vzorec, ne pa ko je še v posodi. Pazi naj, da je blago v vseh posodah enake barve.

Čistoča. Ako sta na vrhu medu še pena in voščen drobir, mora kontrolor čebelarja opozoriti, da medu ni čistil po predpisih.

Gostoto označimo z beležkami: strjen — gost — redek — zgoraj redek, spodaj gost i. dr. Kontrolor mora kontrolnemu odseku predložiti le tekoče in hladne vzorce.

Okus. Kontrolor naj pokusi med, da se prepriča, da nima nikakega neprijetnega okusa (grenkega, kislega, zoprnega).

Posoda. Ali je čista znotraj in zunaj? Primerna? Iz česa je napravljena? Ali pokrov dobro zapira?

Čistilnik. Kontrolor se mora prepričati, da je čistilnik snažen in da so sita primerna.

Trcanje. Ali je čebelar enkrat ali večkrat trcal? Zakaj večkrat? Kdaj? Ali je med pri čiščenju segreval? Ali mešal različne vrste medu.

Shramba medu. Kakor v vsem naj bo kontrolor tudi pri tej točki čebelarju dobrohoten svetovalec, zlasti, ako opazi kaj nepriemernega.

Opombe o čebelarstvu. Ali sta v čebelnjaku red in snaga: Ali so pitalniki snažni? Ali so panji snažni (sledovi grize)? Ali so

družine krepke ali šibke? Pregled družin je potreben le, če kontrolor sumi, da so v čebelnjaku kužne bolezni (gniloba, nozema). Kontrolor mora v kontrolnem listku vselej navesti, ali je čebelar pridelal tudi kaj kosta-njevca.

Kontrolor naj skuša dognati, ali čebelar pita pri odprtih mediščih.

Po končanem pregledu mora čebelar kontrolorju takoj plačati določeno preglednino, ki

znaša 20 Din in od vsakih začelih 100 kg še po 2 Din. Preglednina pripada podružnici.

Kontrolno izkaznico dobi čebelar naravnost od pristojne podružnice.

Po končanem obhodu mora kontrolor takoj poslati vse vzorce medu, kontrolne listke pa predloži pri seji šele po izvršeni oceni.

Kontrolor je dolžan, udeleževati se presoje medenih vzorcev po kontrolnem odseku, nima pa glasovalne pravice.

Mesečni čebelarski razgovori.

J. Mayer — Dob pri Domžalah.

Mesec avgust.

Bera na otavi pojenjuje in večje pred ajdo ni več pričakovati. Pa nam mesec avgust vendar prinaša važno in težavno delo, najtežavnejše vsega leta, saj nam je pripraviti pogoje za dobro zazimljenje in s tem položiti temelj za uspešno čebelarjenje v prihodnjem letu. Zato se skrben čebelar loti tega dela z vso zbranostjo in preudarnostjo.

Prav za prav nam čebele same narekujejo, kdaj nam je začeti s pripravami za zimo. Kadar se tudi plemenjaki otrešajo trotov in starih čebel, so vsi panji že sredi priprav. Le oglejmo si sedaj življenje v panju! Okrog zalege se kopičijo medeni zakladi. Vsaka prazna celica v plodišču je kmalu napolnjena in tudi pokrita. Druge čase je tudi v plodišču vedno dovolj medu, a nikdar ga čebele ne hite tako naglo pokrivati kot sedaj. Med medom in zalego se šopirijo venci obnožine, ki se stalno večajo proti sredini. Prostor za zaleganje se neprestano zožuje. Vse gnezdo pa je nekaako zaključena enota. Čebele spravljajo zaklade v bližino njege.

Predvsem odberemo panje, ki smo jih določili za plemo. Močni in živalni morajo priti v ajdo, da še lahko izrabijo poslednji izdatni vir sladkega nektarja. Že v juliju smo skrbeli za prostor, da je imela matica dovolj zibelk na razpolago. Že večkrat sem poudarjal, da zaleže krepk plemenjak za deset slabičev, ki se tudi v ajdi ne bodo mogli opomoči. Slabiči bodo ostali in slabiči pridejo v zimo, da jih neizprosna smrt pokosi. 90% slabičev pobere zima.

Vse drugače je s krepkim plemenjakom, ki ima dovolj pridnih čebel. Vse, kar le more, izleti na opojno dehteče njive in nabira. Ob izdatnejši beri tudi matica pridneje zalega. Iznova spe plemenjak v višino, v nov razvoj. Mladice pa, ki se izvale iz te dobe, izborno prezimujejo in snujejo prihodnjo pomlad nove zarode. Le tem je usojeno, da prežive dolgo zimo in da se bodo v prihodnjem letu opajale na pomladnem cvetju.

Zato sedaj združimo vse slabiče, ki se doslej niso opomogli, bodisi zaradi slabe poletne paše, bodisi iz kakega drugega vzroka. Tudi na starem satovju panji ne morejo napredovati povoljno. Vem, da se posebno začetnikom zdi škoda vsake družinice, pa čeprav je je za dobro pest. Dragi prijatelj, sedaj ne glej na število panjev! Odločiti mora kakovost plemenjaka, t. j. njegova moč nam mora biti porok za dober in uspešen napredek prihodnjo pomlad. Z združevanjem pa dosežemo dvoje: prvič močno družino z obilico mladice, drugič pa uredimo plemenjaku gnezdo in odvzamemo vse pretemno satje, ako tega že prej nismo storili. Tudi pri ostalih plemenjaki se sedaj prepričajmo o kakovosti satja, ponovno si ogledajmo stanje zalege ter množino zalogo! Panju s preobilico obnožine odvzamemo kak sat in ga dodamo revnejšemu. To je kruhek, ki je za dober pomladni razvoj neprecenljive vrednosti!

Tak jesenski pregled je posebno potreben pri vseh izrojencih in drugih, da vemo ali so dovolj krepki za zazimljenje in ali so dovolj na-

nesli zaloge. Plemenjak v A.-Ž. panju mora imeti čez zimo vsaj 12—15 kg medu. Izvežban čebelar že na oko presodi množino medene zaloge, začetnik pa si bo moral večkrat pomagati s tehtnico.

Čebelarju začetniku naj povem veliko skrivnost: Pustimo plemenjaku čez zimo poleg izračunane množine še en poln sat medu! Bolje, da imajo čebele čez zimo medu odveč kot eno samo kapljico premalo. Le pomislimo malo: česar čebele ne bodo porabile čez zimo, pride prihodnjo pomlad pri prestavljanju v medišče in odtod v točilo! Zato puščajmo plemenjakom res čez potrebo. Sicer res morda letos dobimo nekoliko dinarjev več za med, ako čebele bolj prikrajšamo na zimski zalogi, a izgube v prihodnjem letu teh par dinarčkov ne more izravnati. Spomladi bo treba pokladati in takrat je med dražji kot sedaj jeseni. Poleg tega pa ob pomanjkanju zastajajo plemenjaki v napredku.

V tem pogledu je bilo značilno letošnje leto. Zaradi dolgotrajne zime so skoro vsi panji precej porabili zimsko zalogo do konca aprila nekako. Do srede maja pa v mojem okolišu ni bilo nobene izdatnejše paše, dasi so čebele močno izletavale. Vendar so plemenjaki tik pred viškom razvoja trpeli pomanjkanje, dasi niso stradali. Posledica je bila, da se do glavne paše na travniških cvetlicah niso mogli razviti do viška, roji so bili pozni, tik pred košnjo. Torej šele potem, ko so se plemenjaki na izdatni paši opomogli. Panji pa, ki so bili na pomladnem resju, so dosegli višek razvoja že sredi maja. Takrat smo imeli že prve roje, ki so krasno izrabili pašo na travnikih. Precej enako je bilo s plemenjaki, ki sem jim sredi aprila dodal po 3 kg medu z vodo.

Pri sedanjem pregledu uredimo tudi zimsko gnezdo. Kjerkoli ga najdemo ob strani panja, ga lahko prestavimo tako, da je nekako sredi plodišča. Pri urejevanju gnezda moramo paziti, da je trotovina ob robu gnezda. Okrog prezimovališča pa morajo biti medeni zakladi. Tudi tisti čebelarji, ki prezimljajo svoje čebele v mediščih, že sedaj lahko uredijo gnezdo. Vendar morajo zamenjati rešetko z ločilno desko, ki ima spredaj dovolj dolge žeblice za

razdaljo od sprednje končnice, da morejo čebele iz plodišča v medišče. V krajih, kjer se je mnogo ajde, tudi že sedaj uredimo zimsko gnezdo, vendar ostane medišče še odprto.

V avgusta naši čebelarji mnogo prepeljavajo na ajdo. To so izvečine stari čebelarji praktiki z velikim številom panjev, ki res izdatno izrabljajo pasišča. Mladi čebelarji, posebno začetniki navadno malo prevažajo v pašo. Zato se bom le na kratko dotaknil te zadeve. Najprej moram ponovno poudariti, da morajo biti plemenjaki za ajdo res krepki, živalni. Le taki lahko prinesejo koristi čebelarju, ki ima s prevažanjem poleg sitnosti tudi obilo stroškov. Vsi slabiči v ajdi pa so naravnost nevarnost za lastnika. Ko po končani paši čebele stikajo okrog domačih panjev in okrog sosedovih, se kmalu usujejo na takega slabiča in ga izropajo. In kadar se ropanje začne, ga je težko zajeziti...

Zato pred ajdovo pašo, posebno v krajih, kamor pripeljujejo tuji čebelarji, temeljito pregledimo vse panje. Brezmatičnega ne sme nobena itak biti v čebelnjaku. Proč z vsemi slabiči! Z njimi ojačamo druge sicer dobre, a maloživalne panje. S tem pa smo storili vse, da smo zabranili ropanje, ki konec tega meseca »straši« po naših pokrajinah.

Jernejev teden velja pri nas kot glavni donosni teden, nekatera leta sega do 8. sept. Takrat pa ajda nenadoma odpove, čebele sredi dela ne najdejo na poljih več medu, zato stikajo okrog čebelnjakov, iz katerih se širi tisti opojni vonj po ajdi. Gorje tedaj slabičem, gorje tedaj neprevidnemu čebelarju! Ne odpirajte v tem času panjev! Še bolj opasno je sedaj točenje! **Počakajmo**, da se čebele umirijo in **da med dozori**. Kadar ajda pojenjuje, je dobro, da zožimo panjem žrela do polovice. S tem smo zabranili tujim čebelam vstop in omogočili boljšo obrambo ob napadu. Stari čebelarji so ob tem času zasenčili pročelja z vejami, ki tudi izbornu služijo v obrambi pri ropanju.

Vsem, ki dovažajo čebele v pašo, velja opomin: kakor hitro se je paša utrčila, odpeljite čebele! Mnogo nepotrebnega razburjenja bo s tem odstranjenega!

Opazovalne postaje.

Julij Mayer — Dob pri Domžalah.

Mesečno poročilo za junij.

Napovedi starih čebelarjev, da v prestopnem letu »muha ne da kruha«, so se uresničile. Naši stari očanci so s tem dokazali, da jim je k odličnemu uspehu v poznavanju prat-

karstva vsaj za prvo letošnje polletje — čestitati. Seveda mi mlajši jim bomo dali svoje priznanje šele po drugi paši, ker upamo, da nam ajda, oziroma otava le še napolni posode,

Mesečni pregled za junij 1932.

Kraj	Višina nad morjem m	Panj je teže									Zračna toplina			Dni je bilo							
		pridobil v			izgubil v			v mesecu čistih dkg		največ pridobil		najvišja	najnižja	srednja mesečna	izletnih	deževnih	snežnih	oblačnih	pol jasnih	jasnih	vetrovnih
		1.	2.	3.	1.	2.	3.	pri- do- bil po- rabil		dkg	dne										
		mesečni tretjini dkg																			
Vič pri Ljubljani .	298	120	100	70	20	80	60	130	—	40	12	+30	+ 8	+17.7	27	10	—	3	4	23	10
St. Vid n. Ljubljano	314	15	10	100	115	120	140	—	250	40	20	+28	+ 5	+16	29	16	—	3	13	14	7
Tacen pod Šmarno goro	314	65	120	185	75	55	60	180	—	70	29	+29	+ 7	+15.9	30	9	—	8	8	14	12
Virmaše pri Škofji Loki	361	40	175	—	25	5	85	100	—	30	11	+28	+10	+18.1	30	12	—	3	15	12	30
Blejska Dobrava .	577	620	1250	420	—	140	—	2130	—	300	13	+26	+ 6	+12.5	26	9	—	4	11	15	3
Dob	305	635	425	50	100	155	130	725	—	210	4	+29	+ 4	+15.5	26	12	—	8	6	16	5
Rova na Gorenjsk.	350	130	445	15	80	40	195	275	—	80	12	+28	+ 5	+16.9	29	16	—	3	10	17	6
Breg-Križe	483	20	130	70	80	—	50	90	—	40	29	+25	+ 6	+15.1	28	17	—	6	7	17	2
Cerknica	575	80	665	85	40	10	80	700	—	140	15	+24	+ 7	+14.4	29	15	—	3	20	7	19
Sv. Gregor pri Ortneku	736	56	340	320	20	10	70	616	—	90	13	+26	+ 7	+17	30	13	—	2	7	21	8
Krka	300	55	485	160	10	10	80	600	—	100	19	+26	+ 5	+15.7	26	9	—	6	12	12	8
Vavčja vasp. Semiču	280	295	825	725	25	25	75	1720	—	335	28	+25	+ 9	+16.5	30	15	—	3	22	5	22
Novo mesto	180	300	90	30	70	100	270	—	120	80	1	+30	+ 5	+17.9	28	15	—	6	11	13	12
Leskovec p. Krškem	186	400	30	80	—	120	80	310	—	100	6	+27	+ 9	+16.9	26	11	—	8	15	7	7
Podava na Drav. polju	255	245	220	90	70	45	155	285	—	110	3	+28	+ 4	+16.7	30	10	—	4	23	3	29
Sp. Ložnica p. Žalcu	252	625	160	70	90	135	130	500	—	140	4	+20	+ 6	+13.5	28	12	—	2	25	3	26
Radvanje p. Marib.	270	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Sv. Duh na Ostrem vrhu	536	380	325	380	—	—	—	1085	—	110	11	+25	+ 2	+12.4	30	7	—	3	21	6	10
Predanovci	195	285	20	—	100	330	155	—	280	100	3	+26	+11	+19.3	24	3	—	6	8	16	21
Cezanjevci	182	190	—	—	—	280	180	—	270	130	1	+28	+ 7	+18.3	29	8	—	5	15	10	21
Muta	387	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Bučka	307	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+30	+ 8	+18.2	30	8	—	6	11	13	21
Nedeljica pri Turnišču	170	165	—	—	180	190	305	—	510	45	5	+30	+ 5	+15	30	1	—	2	1	27	13
Koprivnik pri Kočevju	628	70	905	510	135	—	75	1275	—	130	18	+24	+ 2	+13.2	26	8	—	4	14	12	12
Studenci p. Marib.	235	315	100	45	55	160	390	—	110	13	+31	+ 5	+16.7	27	8	—	6	16	18	17	

¹ Vsi panji razen radvanjskega so A.-Ž. sestava.

ki so doslej ostale prazne. Gotovo bodo tega veseli tudi »starini«, ker bodo tudi deležni sladke strdi, obenem pa morali priznati, da ne smemo grajati dneva pred nočjo.

Kakor maj, nas tudi junij ni hotel — vsaj po večini — razveseliti, dasiravno smo stavili vse nade vanj. Glavno pašo sta deloma ovirala dež in veter, v severnejših krajih pa močna suša, kar je imelo za posledico slab donos z akacije, travniki pa so bili požgani. Družine so bile na višku moči v splošnem šele v drugi polovici meseca, ko je bilo za beleženih tudi največ rojev. Iz posameznih poročil opazovalnih postaj je razvidno, da so bile družine ponekod jako nagnjene k rojenju in čebelarji niso vedeli kam z roji. Rojili so tudi prestavljeni panji. Ker ni bilo paše, so bili čebelarji primorani roje pitati. Mnogo

bolje je v tem oziru onim, ki se pritožujejo, da rojev niso imeli. Tudi s praho matic je bil letos velik križ. Kljub do sedaj veljavnim »pravilom« so se nekatere sprašile šele po 14 dneh, mnoge pa so se tudi izgubile. Soditi je, da bo povpraševanje po mladih maticah precejšnje. Zanimivo je, da so čebele začele preganjati in moriti trote razmeroma zelo zgodaj, kar je dalo čebelarjem precej misliti. Prorokujejo skorajšnje jesen in — nikake paše več. Dal Bog, da se njihove temne slutnje ne uresničijo.

Krajevna poročila.

Tacen. Z rojenjem smo imeli v tukajšnji okolici prav malo posla. Izredno mnogo smo morali letos pitati. Tako slabe letine ne pomnimo.

Leskovec pri Krškem. Tik pred koncem medenja akacije so se pojavili številni roji. Kupčija živahna.

Nedelica. Medecih rastlin ni nobenih. Roje smo začeli pitati. Trote so čebele že odgnale. Kar ni kosa pokosila je suša posušila; v 25-letnem čebelarjenju ne pomnim tako slabega leta.

Vič pri Ljubljani. Večina čebelarjev je odpeljala svoje čebele v pašo v logaški okraj in pod Krim. Tudi oni, ki so hoteli pustiti čebele doma, so jih morali odpeljati, ker bi jim bila drugače izpraznila panje — čemerika.

Studenci pri Mariboru. V trgovini se je pojavil letošnji med, ki ga prodajajo po 20 Din kilogram.

Koprivnik pri Kočevju. Deževje in nevihte so provzročile, da čebele niso mogle izkoristiti obilne paše. Rojev je bilo v juniju obilno; rojili so tudi prestavljeni panji.

Novo mesto. Družine so pozno, šele po glavni paši postale močne; zato malo in pozni roji ter — prazna medišča.

Rova. Rojev malo, pa še ti pozni. Glavna paša je zaradi zadnjega dežja odpovedala.

Podova na Dravskem polju. Mlade matice se letos slabo prašijo. Ne samo, da se jih nad polovico izgubi, tudi preteče po 14 dni do opraišitve.

Sv. Gregor pri Ortneku. Čebelarji se zelo pritožujejo, da jim je hotelo letos vse izrojiti. Pomagalo ni niti prestavljanje, niti podiranje matičnjakov.

Ljubljana. Tako slabega polletja že davno ni bilo. Nobene paše, nobenega napredka v panjih. Družine so vidno propadale kljub dobri negi. Dodanih satnic se niti dotaknile niso. Šele zadnje dni junija so se pokazali prvi znaki oživljenja iz mrtvila (kostanjeva paša), izgube matic na prahi: 30%.

Društvene vesti.

Naš častni predsednik — zlatomašnik!

Gospod prošt

Andrej Kalan

je daroval v nedeljo, dne 24. julija t. l.

zlato sv. mašo.

Jubilantu se je poklonila tudi deputacija ČDS in mu izrekla čestitke v imenu slovenskih čebelarjev.

SLADKOR.

Odbor društva obvešča vse člane, da bo naročil za jesensko pitanje čebel davka prost sladkor — kot je bilo že objavljeno v julijski številki našega lista.

Dobili bomo rafiniran — bel, kristalast sladkor, ki bo mešan s 3% ogljenega prahu. Cena bo 8 Din za kg franko Ljubljana. Sladkor moramo naročiti iz tovarne do konec meseca avgusta, sicer nam dovoljenje zapade. Naročen sladkor morajo čebelarji plačati vnaprej, ker ga mora tudi odbor plačati vnaprej. Vsak čebelar dobi lahko poljubno množino sladkorja.

Tajništvo sprejema naročila in predplačila za sladkor do 15. avgusta t. l.

Sladkor bodo dobili čebelarji v roke v

prvih dneh meseca septembra, torej o p r a v e m č a s u. Edina rešitev za čebelne družine, ki so na smrekovem ali hojevem medu je s l a d k o r.

Čebelarji porabite ugodno priliko. Berite še objavo v julijski številki »Čebelarja« stran 109. Tajnik.

ČEBELARSKI ZBOR.

Osrednje društvo namerava prirediti meseca oktobra t. l. v Ljubljani velik čebelarski zbor. Takega ni bilo v Ljubljani že mnogo let. Nujno je potrebno, da se čebelarji ne sestajajo samo na rednih letnih občnih zborih, kjer se obravnavajo le odborove zadeve, temveč, da se zberejo tudi na posebnih sestankih, kjer naj bi se obravnavala posebno važna čebelarska vprašanja. Na zboru bodo predavali naši izkušeni predavatelji. Shod se bo vršil na nedeljo in bo trajal ves dan. Odbor bo skušal doseči za udeležence polovično železniško vožnjo.

Sporod predavanj bomo objavili v prihodnjih številkah »Slov. Čebelarja«. Že sedaj pa vabi odbor vse čebelarje, da se pripravijo na udeležbo. Odbor.

Razstava in prodaja medu, voska in medenih izdelkov na ljubljanskem velesejmu bo letos od 3. do 12. septembra.

Prostor za skupno razstavo medu in drugih predmetov bo, kakor do sedaj, brezplačen. Kdor pa hoče sam prodajati svoj med ali pa druge čebelarke pridelke, mora plačati veleseljmski upravi za uporabo prostora za vsak m² 40 Din odškodnine.

Razstavni odbor vabi čebelarje - člane, da se zanesljivo priglase najkasneje do 8. avgusta za natančno navedbo razstavljenih predmetov in njih množine.

Prvo čebelno plemenilno postajo je ustanovilo društvo sredi junija t. l. na Kopiščih ob Kamniški Bistrici. Proslava in ogled te ustanovitve je bila dne 29. julija. Več v prihodnji številki »Slov. Čebelarja«.

Čebelarstvo za Slovenijo je prejelo od banske uprave odlok z dne 8. julija t. l., št. III/3889/6, ki se glasi:

Na vlogo št. 16 z dne 18. januarja t. l. v zadevi ureditve ajdovih pasišč Vam kraljevska banska uprava dravske banovine sporoča, da zadeve glede na različne podnebne, talne i. dr. okoliščine še ni bilo možno dokončno proučiti in urediti.

Ker je prevoz čebel v ajdovo pašo predurmi, se naslov naproša, da opozori vse čebelarje, ki prevažajo čebele v ajdovo pašo in so v pretežni večini člani društva, da naj se glede pasišča sporazumejo z domačimi čebelarji, odnosno pristojnimi čebelarskimi podružnicami, ker jim je znana kakovost pasišča ter število stalnih in v pašo pripeljanih panjev čebel. Tako se bo preprečilo kupičenje čebel na enem kraju, na razdaljo 1,5—2 km naj pride kvečjemu 80—100 panjev čebel.

Čebelarji, ki prevažajo čebele v pašo, naj se ozirajo poleg tega na domače čebelarje in naj ne postavljajo svojih čebel v neposredno bližino stalnih čebelnjakov.

Prevoz v pašo naj se vrši šele, ko bo pričela ajda cvesti, ob koncu paše, najkasneje pa do 10. septembra se morajo čebele zopet odpeljati.

Kraljevska banska uprava bo nadzirala izrabo ajdovih pasišč. Če se dana navodila ne bodo upoštevala, bo primorana s posebno uredbo urediti izrabo pasišč, s katero bo pa omejeno svobodno razpolaganje s pasišči in tako otežkočen prevoz čebel v ajdovo pašo.

Po pooblastilu bana,
načelnik kmetijskega oddelka:
inž. Zidanšek.

IZVRŠENA PREDAVANJA.

Dne 29. maja t. l. sta predavala gg. Iv. Šega in Iv. Šetinc na Jesenicah. Predavanja

se je udeležilo 16 čebelarjev. Gosp. Šega je predaval o medu, gosp. Šetinc pa o čebelarju-začetniku.

Gosp. Jos. Terčak je predaval dne 19. junija 16 čebelarjem v Šmartnem ob Paki o uporabi medu v gospodinjstvu.

Gosp. H. Peternel je predaval, dne 19. junija t. l. v Slovenjgradcu o delu v A.-Ž. panju, vzreji matic, vzdrževanju čebelnjaka, uporabi čebelarskih potrebščin. Udeležba 43 čebelarjev.

Gosp. A. Bukovec je predaval, dne 26. junija v Trbovljah o čebelarskem opravilu pred in po rojenju. Udeležba: 34 čebelarjev.

Dne 19. junija je bilo predavanje v Mežici. Udeležba: 20 čebelarjev. Predaval je gosp. Bukovec.

ZAPISNIKI SEJ OŽJEGA ODBORA OSREDNJEGA DRUŠTVA.

XVI. seja dne 6. maja 1932.

Navzočni: gg. predsednik Verbič, Arko, Babnik, Žnidarskič in Dermelj. Kot gost je bil navzočen g. dr. Podgornik.

Tajnik je prebral zapisnik seje z dne 29. aprila t. l., ki je bil odobren.

Račun Zajca za dva toplomera za opazovalne postaje v znesku 126 Din je bil odobren.

Vodjo opazovalnih postaj g. Julija Majerja je povabiti zaradi poročila o opazovalnih postajah k prihodnji seji.

G. ravnatelj Arko je poročal glede panjev, ki jih je izdelal neki mizar iz Mengša. Poslal jih je DČ tako slabo izdelane, da jih je ravnatelj Arko moral odkloniti. Ker pa Ipavec ni mogel vrniti izplačanega predujma, je predlagal, da se panji jako znižani ceni vendarle prevzamejo. Panji bodo primerno popravljeni ter se bodo prodajali kot blago II. vrste po znižani ceni. Odbor je predlog odobril.

G. Žnidarskič je poročal o kontroli medu. Prebral je uvodni članek o kontroli medu, ki bo priobčen v Slov. Čebelarju. Odbor je nadalje razpravljal, v kakšnih posodah naj bi člani prodajali kontrolirani med. Sklenjeno je bilo:

1. Čebelarji sami in Društvena Čebelarna lahko prodajajo kontrolirani med v zaprtih ali odprtih posodah.

2. Trgovci smejo kontrolirani med prodajati le v zaprtih posodah.

3. Za tiste čebelarje, ki se ne bi mogli ali hoteli baviti s polnjenjem in zapiranjem posod, bo to izvršila Društvena Čebelarna ali pa podružnice.

Ajdov med bodo smeli prodajati tudi trgovci v odprtih posodah. Steklenice se bodo jemale v zameno. Vzorci plakatov in etiket so bili končno veljavno odobreni in se bodo oddali v tisk.

G. predsednik Verbič je poročal glede brošure o medu. Potrebne vinjete so gotove. Brošura se bo dala v kratkem v tisk. Ker nam je primarij g. dr. Jenko v Ljubljani poslal obširno izjavo o medu in ker pričakujemo še nadaljnjih sličnih izjav, bo potrebno, da za te izjave izdamo posebno brošuro. O tem bo odbor sklepal na prihodnjih sejah.

G. dr. Podgornik je poročal, da bo g. dr. Kern preiskaval čebele tudi na njih zunanost — sesala, krila, žilice. Prosil je, naj čebelarji pošljejo dr. Kernu čim več vzorcev čebel.

Tajniku se je naročilo, da urgira pri banski upravi rešitve društvene vloge zaradi ureditve pasišč. K prihodnji seji naj se povabi še g. Sluga, uradnik drž. železnic, da bo poročal o svojem projektu glede pasišč.

Tajnik je prevzel nalogo, da preskrbi imena vseh čebelarjev v banovini. To bo skušal doseči po šol. vodstvih in čebelarških podružnicah.

XVII. seja dne 12. maja 1932.

Navzočni: gg. predsednik Verbič, Arko, Bukovec, Babnik, Žnideršič, Dermelj in kot gost g. Sluga.

Po otvoritvi seje in ugotovitvi sklepčnosti je odbor razpravljajal in sklepal o sledečih društvenih zadevah:

1. Odobril je zapisnik zadnje seje z dne 6. maja t. l.

2. Gosp. ravnatelj Arko je poročal o zadevah Društvene Čebelarne in o ponovni prijavi mestnemu magistratu. To se je moralo izvršiti zaradi novega obrtnega zakona.

3. Tajnik je poročal o pripravah za jesensko razstavo medu, če se bo jesenski velesejem sploh vršil.

4. Gosp. Žnideršič je poročal o poteku kontrole medu. Razpravljalo se je glede prodaje kontroliranega medu v zaprtih, oziroma v odprtih posodah in to pri trgovcih in pri čebelarjih. Mnenje je bilo različno. Končno je ostal sklep zadnje seje v veljavi, dostavilo pa se, da bodo veljale minimalne cene le za kontrolirani med v malih posodah-steklenicah do 5 kg medu, za kontrolirani med v velikih posodah pa cena ne bo določena. Po minimalni ceni se bo lahko prodajal kontrolirani med tudi v odprtih posodah.

5. Gosp. Sluga je poročal o pasiščih na Ptujskem polju. V »Slov. Čebelarju« naj se pozovejo vsi pre-

važevalci čebel, da si pasišča preskrbe o pravem času, tem in pa domačim čebelarjem na Ptujskem polju pa naj se svetuje in priporoča obzirnost do drugih.

6. Vodja gosp. Majer je poročal o nekaterih zadevah opazovalnih postaj.

XVIII. seja dne 24. maja 1932.

Navzočni: gg. predsednik Verbič, Arko, Bukovec, Babnik, Žnideršič, Dermelj, kot gost pa gosp. dr. Podgornik.

Tajnik je prebral zapisnik zadnje seje z dne 12. maja t. l., ki je bil odobren. Prebral je tudi došle dopise, ki jih je odbor vzel na znanje.

Gosp. predsednik je poročal o nakupu plemenjaka za plemenilo postajo v Kamniški Bistrici. Odbor je odobril nakup še enega plemenjaka za vzrejo matic.

Gosp. Žnideršič je kot vodja kontrole medu poročal o ponudbi, ki ga je dobil od Blasnikove tiskarne za tisk tiskovin za kontrolo medu. Sklepnjeno je bilo:

1. naročilo se bo 20.000 etiket z gumiranim papirjem;

2. brošura se bo opremila z naslovno sliko in vinjetami v črnem tisku;

3. v varstvo kontroliranega medu se bodo pokrovi kozarcev zavarovali s posebno vrstico, da se izključi vsaka zloraba, papirnati lončki pa bodo dobili papirnat trak;

4. za kontrolirani med se bodo smeli uporabljati le kozarci, ki jih ima v zalogi Društvena Čebelarica;

5. brošura se bo tiskala v 5000 izvodih.

Za izložbe bodo potrebne posebne tablice s primernim napisom. Velikost tablic bo 40×12 cm. Naročilo se jih bo 500 komadov.

Vesti iz podružnic.

Podružnica za Ljubljano ima prihodnjo odborovo sejo v četrtek, dne 4. avgusta ob 8 zvečer v običajnem lokalu.

Podružnica za Mozirje in okolico naznanja čebelarjem, da bo imela svoj ustanovni občni zbor dne 14. avgusta ob pol 8 zjutraj v Mozirju v cerkveni hiši, društvena soba. Spored je prav poučen. Čebelarji, udeležite se zbora v obilnem številu. — Pripravljajni odbor.

Podružnica za Ptuj in okolico priredi v nedeljo, dne 7. avgusta t. l., ob 8 dopoldne pri čebelnjaku g. Lenarčiča (zraven bolnice) predavanje o spoznavanju čebelnih kužnih boleznih, jesenski paši in jesenskih opravilih. Vabimo vse čebelarje in interese k udeležbi.

Podružnica za Bočno pri Gornjem gradu je imela 29. maja t. l. prav zanimivo predavanje, ki je bilo tembolj pomembno, ker je bilo prvo predavanje, odkar obstoja podružnica. Po pozdravnih besedah g. predsednika je otvoril član podružnice, veleč. g. Ferme, župnik v Novi Štifti pri Gornjem gradu, svoje predavanje. Izkušen v čebelarstvu je g. predavatelj nakratko opisal razvoj čebelarstva glede na razne starejše in novejše vrste panjev, opozarjajoč na te, ki so za nas najbolj prikladni. Dal nam je razen tega mnogo koristnih navodil, opozarjajoč pred vsem na to, da kdor se bavi s to občekoristno panogo kmetijstva, ne sme računati, kako bi pri tem obogatel. Pravi čebelar ne gleda samo na dobiček, temveč mora za svoje živice tudi kaj žrtvovati. Veselilo nas je lepo število udeležencev, saj je bilo med nami tudi mnogo

takih, ki še niso v naših vrstah. Gospodu predavatelju se iskreno zahvaljujemo za poučno predavanje in ga prosimo, da še pride večkrat med nas in nas pouči.

Podružnica za Mursko polje s sedežem v Križevcih, okraj Ljutomer, je imela obnovitveni občni zbor dne 3. julija t. l. G. Franc Skuhala je otvoril lepo obiskani zbor in pozdravil sorovalce, 30 po številu, ter obrazložil zahtevo sreskega načelstva v Ljutomeru, da se mora podružnica, ker že od leta 1914 ne deluje, razpustiti. Na splošno željo tukajšnjih čebelarjev, da se podružnica obnovi in poživi, je bil sklican občni zbor in izvoljen naslednji odbor: za predsednika g. Belec Janko, šolski upravitelj, za podpredsednika Slavič Marko, posestnik, za tajnika Prelog Franc, poslovodja, za blagajnika Juroš Alojz, posestnik in gostilničar, za odbornike pa: Kolar Alojz, Slavič Janko, Prelog Janez, Farkaš Joško, posestniki in Skuhala Franc, banski svetnik, župan in posestnik. Pristopilo je 17 članov, 7 članov je pa včlanjenih pri ljutomerski podružnici, kateri z novim letom avtomatično preidejo k tukajšnji, tako bo štela podružnica 24 članov. Glede pasišč ob ajdovi paši v območju podružnice se je zaprosilo osrednje društvo in banska uprava v Ljubljani, naj potrebno ukreneta, da se pasišča na podlagi števila domačih panjev še pred dovozom tujih čebel v pašo sporazumno s podružnico pravilno razdele, pa ne v škodo domačih čebelarjev, kakor se je to do sedaj dogajalo, ko se je na površini približno ½ km² zemljišča v neposredni bližini kolodvora pred nosom domačih če-

belnjakov razpostavilo po 7 vagonov v pašo pripeljanih čebel. Meseca septembra bo priredila podružnica čebelarstvo predavanje.

Podružnica za Velenje. Dne 3. julija t. l. je imela naša podružnica svoj letošnji sestanek. Zbralo se nas je 24 čebelarjev, članov in nečlanov. Tokrat nas je obiskal g. Peternel, ki nam je s svojimi zanimivimi izvajanjmi pokazal pota do uspešnejšega čebelarjenja, ter nas opozoril na navidezne malenkosti, ki pa so za čebelno družino velike važnosti. V glavnem se je predavatelj dotikal v svojem predavanju matice, njene vzreje, pravilne izbire ter zaznamenovanja, kar nam je pokazal tudi praktično. Ker je dobra matica glavni pogoj uspeš-

nega čebelarstva, naj bi čebelar posvečal svojo največjo pozornost njej. Živahna je bila udeležba pri prostem razgovoru, razumljivo, saj je čebelarjem najljubša snov razgovora njih ljubljena čebela. Nerazumljiva je zato brezobzirnost nekaterih čebelarjev (nečlanov), ki niti enega dopoldneva v letu ne morejo odločiti svoji čebelarski izobrazbi, ki jo jim v obilni meri nudi ravno tak sestanek. Na nas dobro mislečih čebelarjih je, da pridobimo tudi te brezbrizneže za skupno stvar. Zavedati se moramo, da je splošen napredek mogoč le v izboljšanju vsakega najmanjšega čebelarstva. Da to dosežemo, moramo zopet posnemati čebelo, t. j. pričeti ozir, nadaljevati s podrobnim delom in medsebojno pomočjo.

Dopisi.

Iz Vač. Po dveurni hoji od postaje v Litiji, od postaje v Kresnicah preko gore Slivne je pa pot dolga eno in pol ure do Vač. Prebivalci so večinoma kmetje, deloma nekaj obrtnikov. Kakor v vseh krajih naše slovenske domovine se tudi v našem kraju bavijo s čebelarstvom. Pred vojno, deloma tudi po vojni se je v pretežni večini čebelarilo v kranjičih in še v nekaterih drugih sestavih panjev. Leta 1923 je pričel s propagando za A.-Ž. panj J. Juvančič, ki ni ostala brez sadu. Že naslednje leto je poskusilo kar sedem čebelarjev z novo izumljenim panjem, v nadi, da se bo iz teh panjev kar sam med cedil brez vsakega strokovnega znanja. Razumljivo je, da je med letom zmrznilo nekaj tovrstnih čebelarjev. Ostali so čebeli zvesti samo oni, katerim je bilo znano, da se uspeh pokaže šele sčasoma.

Kljub temu pa se je čebelarstvo širilo kakor gobe po dežju. Danes je že okrog 18 čebelarjev, ki čebelarijo v A.-Ž. panjih: 200 po številu. Drugih čebelarjev, bolje rečeno starokopitnežev je v vaški fari okrog 25. Skupno nas je že 43 muharjev. Najbolj žalostno je pri nas dejstvo, da je med čebelarji še vse premalo organizacijskega duha. Zmisel za organizacijo je v današnjem času potrebna, ker s tem se reši marsikatera težava. Čebelarji nimamo nobenih skupnih razgovorov, kjer bi stvarno reševali čebelarske zadeve ter s tem koristili sebi in društvu. Kolikokrat po nevednosti proda ta ali oni čebelar svoj pridelek pod ceno. Ako bi imeli čebelarji več zmisla za skupnost, bi gotovo dosegli lepše uspehe pri prodaji medu. Zato kličem vsem zavednim vaškim čebelarjem: Snidimo se čimprej pod okriljem lastne podružnice!

Janez Gosposvetski.

Oslica nad Škojfo Loko. Dovolite, gospod urednik, malo prostora v listu, da na kratko opišem čebelarske razmere v naši gorski vasi, oziroma v Poljanski dolini. Ker smo precej visoko, malokdaj kaj čitamo v Sl. Č. iz naše doline. Pri nas je precejšnje število čebelarjev, posebno v zadnjih letih je precej narastla naša vrsta. Vendar se še marsikje vidi razpadel čebeljak — očitna priča nekdanjega čebelarja. Naša želja je, da še te čebeljake obnovijo in se v njih naselijo nam tako priljubljene čebele. Čebelarimo večinoma v A.-Ž. panjih, tu in tam še vidimo nekaj kranjičev v spomin na naše očete. Toda A.-Ž. panj vedno bolj izpodriva kranjiče.

Oglejmo si še malo pašne razmere. Spomladi, navadno marca meseca se začne prva paša, in to na resju in telohu, potem na leski in vrbi in podlesku. Koncem aprila meseca, le v pozni pomladi maja meseca, začneta cvesti češnja in borovnica. Takrat je pri nas najboljša paša, ako je ugodno vreme. V drugi polovici junija meseca začne navadno mediti smreka in še marsikatera druga rastlina. Jeseni pa je pri nas glavna paša na ajdi. Po travnikih je malo bere. Kakor skoraj povsod, posebno po hribih, tako je tudi pri nas jesenska paša odvisna od slane. Ako nas prezgodaj obišče, ostanejo mediča prazna, čebelar pa s strahom gleda v bori.

Lani so pri nas čebele slabo prezimile. Spomladi se jih je lotila griza, vreme pa je bilo nekoliko tednov skrajno slabo, tako da čebele niso mogle izletavati in se otrebiti. Zato je bilo skoraj v vsakem čebelnjaku nekaj mrličev. Glavni vzrok pa je bil gozdni med. Letos pa do sedaj še ni slišati o mrličih. Dal Bog, da bi letos bolje prezimile kakor lani. S tem končujem, pa se še drugič kaj oglasim. — S čebelarskim pozdravom — Blaž Malavašič.

Ali ste že poravnali članarino? Ako ne, pošljite jo takoj.

Drobiž.

Ali prenašajo čebele jajčka? Letos sem dobil dva sigurna dokaza, da čebele prenašajo jajčka, in sicer v čebelne, trotje in matične celice.

Ko sem v nekem panju dne 5. julija prestavljal, sem en sat iz vališča (lanski, seveda zaležen) postavil v medišču narobe, da mi čebele izdelajo še spodnji, nedodelani rob na satu. Dne 17. junija sem prepeljal čebele pod Krim; zgodaj, ker mi jih je čemerika v Mestnem ložu hudo morila. Dne 25. julija sem temeljito pregledal medišče tudi pri tem panju ter sem našel na začudenje na narobe obrnjenem prestavljenem satu krasen matičnik, ki je iz njega nedavno izlezla matica, in kmalu tudi mlado, seveda še neoplojeno matico. Ko sem prestavljal, še ni bilo matičnika, pa ko bi tudi bil, bi moral biti narobe obrnjen; a ni bil. Čebele so se po prestavitvi morale čutiti v medišču osirotele, so hitro naredile matičnik in so prenesle vanj jajčece. (Ali pa je že bilo v celici, pa ga niste opazili. Op. ur.) Matica ga ni zalegla, ker je ni bilo v medišču. Prvič je zelo zajetna in torej ne more skozi rešetko, kake druge odprtine pa v panju ni; drugič ni bilo 25. junija v medišču prav nič odprte, ampak le še nekaj celic zaprte zalege; tretjič je bila v vališču neprekinjena zalega vseh dob. Matica pač ne bi šla v medišče, če bi tudi mogla, da bi zalegla tam en matičnik in bi se potem vrnila!

V drugem panju, ki sem ga prestavil 21. maja 1932, sem našel 2. julija v medišču na dveh srednjih satih v dveh zadnjih vrstah ob spodnjem robu nekaj še nepokrite, deloma čebelne, deloma trotovske zalege. Matice tudi v tem primeru v medišču ni bilo, ker enostavno gor ni mogla. Če bi bila le prišla, bi pač ne zalegla le ob spodnjem robu, to bi bilo gotovo nenavadno, ampak više; pa bi tudi zgoraj ostala; saj še nisem slišal, da bi se matica, ki je ušla v medišče, vrnila v vališče. Jajčeca so torej prenesle zopet čebele; odložile so jih čim prej, torej kar na spodnjem robu.

V življenju čebel je še neizmerno mnogo tajnosti, ki jim človek ne bo prišel do dna, dokler ne bo doumel njih govora. S. Raič.

Orjak vseh orjakov med kostonje utegne biti kostonj na posestvu Jožefa Radoslovnika, člana podružnice v Šmartnem ob Paki. Posestvo leži v Skornem. Kostonj meri v prsni višini 7 m 80 cm v obsegu. Meril sem ga sam dne 26. aprila t. l. Vzбудil je moje zanimanje, ker je vsako jutro na njem pelo in trkalo toliko ptičev. Drevo je pravo zavetišče različnim živalim, ker ima nekaj vej in del debela votlega.

Letos so v njem gnezdile sove, deteli, žolne, škorci i. dr. Poleti je v njem polno sršenov. Posesnik Radoslavnik pravi, da ga ne bo podrl. Niže od tega velikana raste mlajši kostonj, ki ima v prsni višini 3-50 m obsega, pa je ves zdrav. V gozdu se še vidita dva parobka od takih velikanov, ki so svoje žive dni drezali z glavo v oblake. Sploh pa v tem kraju orjaki kostonji niso redki. Pridite jih gledat!

St. Zavrtnik, učitelj v Skornem.

Kako izdelujejo medene štruklje. Nekateri naši člani bi radi pekli medene štruklje, kakršne sekajo fantje ob semanjih nedeljah. Medičarji ne povedo recepta, da bi ga Sl. Č. mogli objaviti. Kdo izmed članov ve zanj? Prosimo!

Tri slike. V začetku letošnjega aprila so bile piščeve čebele tako močne, da takih že dolgo ne pomni. Vsi panji so bili zadaj popolnoma zasedeni in tudi močno podsedeni. Vse je kazalo, do bodo krasno napredovale, ako jih bo narava količkaj podpirala.

Pa je prišlo drugače. Neprestano deževje, mrzli in vetrovni dnevi so naglo pobrali vse starejše čebele in že ob koncu aprila so vsi panji kazali »rebra«. Kljub zadostni zalogi medu se niso »razvijali« (kdo si je ta duhoviti pojem izmislil?). Ni čuda, saj ni bilo zunaj niti bere niti toplote! Zalega se ni množila in matice so zdaj pa zdaj sploh prekinile zaleganje. Do srede maja so panji tako oslabei, da ni bilo med njimi (65) niti enega godnega za prestavljanje, čeprav so imeli še pičlo zalogo starega medu in sem jim tudi marljivo pokladal. Opomogli si še niso niti do danes. Vso pomlad do konca junija niso imele nikake izdatnejše bere. Vsako pašo je sproti uničil dež ali pa suho in vetrovno vreme.

Ob takih prilikah ne pomaža nobena čebelarstva umetnost. Kadar vidiš v panjih, da se predstavljene družine niti ne dotaknejo pridajanih satnic in da jih matica obide in rajši zaleže sosednje prazne sate, takrat veš koliko bije ura in kaj moraš pričakovati.

Sredi junija me je zanesla pot med mežiške čebelarje. Seveda smo pogledali tudi v panje. Medišča — nabito polna gozdnega medu, čebele delajo na vse kriplje, zalege na kupe, življenje zunaj panja in v njem na višku. Roji imajo v mladem satju široke vence medu. Vsajeni so na zažičene satnike brez satnic, toda nasnovane s prst širokimi trakovi satnic. Čebele delajo satje same in ga potegujejo skozi napete žice točno navpično navzdol in se za žico niti ne zmenijo. Iz panjev veje dih sočnega življenja.

Prijatelj Fran iz Grosupljega me je povabil k svojim čebelam precej visoko v hribe. Na sv. Petra in Pavla dan jih obiščeva. 90 panjev je na pasišču. Že ob sedmih zjutraj je pred čebelnjakom tolik šum, da je človeku nekako čudno pri srcu. Oblaki marljivih delavk vro iz panjev in se usipljejo kakor dež ob plohi v bližnjo globel. Popoldne je pred čebelnjakom pravcati sodni dan. Paša je čudovita. Čebele cepajo na brade težke in napete kakor pečke. Medišča so zanešena s krasnim svetlorumenim medom. Plodišča so natlačena s čebelami in zalego ter obnožino, ki jo je toliko, da so vsa tla zadaj za panjem rumena od nje. Padla je iz satov pri pregledovanju. Še dva, tri dni paše, pa bodo panji polni najzlahtnejšega medu.

Vir življenja v panjih in skoraj vsa skrivnost čebelarstvih uspehov je odvisna od narave. Koder so odprti medeni viri, je čebelarjenje tudi za negrabežljivega človeka resničen užitek in neusahljiv vir duševnega razvedrila. V slabih krajih pa čebelarstvo ne nudi človeku tiste utehe, ki je išče v naravi. Neprestane skrbi, denarne žrtve in brezplodno delo mu jemljejo vso dobro voljo in motijo duševno ravnovesje, ki smo ga zlasti v sedanjih težkih časih tako zelo potrebni. Zato naj vsakdo, ki namerava čebelariti, dobro preudari, ali je kraj ugoden za čebele, da ne bo hodil kasneje s povešeno glavo okoli klavnih čebel.

Letošnjega cvetličnega medu bo v naši banovini zelo malo. Skoraj povsod je slabo vreme pokvarilo pašo. Še najbolj ugodne vesti prihajajo iz Belekrajine. Pa tudi tam ni pridelek posebno obilen.

Cena vosku se še vedno giblje od 26 do 30 Din. Svečarji ga ne plačujejo tako dobro, vendar ga pa iščejo, ker ga ne morejo v tujini kupiti zaradi pomanjkanja inozemskih plačilnih sredstev.

Letošnja ajdova paša utegne biti ponekod zelo pozna, ker se je žito z zoritvijo zakasnilo. Ako bo šlo po sreči, bo glavna bera na ajdi zadnje dni avgusta meseca, ali pa še pozneje, če bo vreme nagajalo.

Ne točite med ajdovo pašo! Ponekod je navada, da točijo med med ajdovo pašo. Čim se sati začnejo z medom polniti, že hite »žlajdrati«. Pridelek je zelo voden in začne pozneje kipeti. Tak med, ki ga čebelarji ponujajo po slepi ceni, ne le da kvarí ceno, marveč tudi sloves poštenemu blagu. Točenje ajdovca med pašo pa provzroča tudi ropanje, ki ga čebelarji potem kaj radi naprtavajo pri-

šlekom (čebelarjem, ki pripeljejo čebele v pašo).

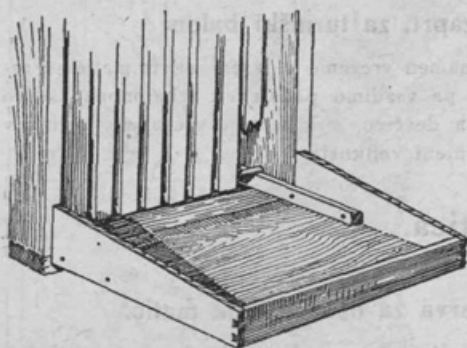
Predsodki proti temnemu medu so popolnoma neutemeljeni. Svetel med je samo za oči boljši, za želodec pa ne. Američan K. Remy na vseučilišču v Wiskonsinu je analiziral več vrst medu in dognal, da vsebuje temni več rudninskih snovi in kvasa kakor svetli.

(Leipziger Bztg.)

Praktične čebelarstvene rokavice so vsekakor potrebne pri pobiranju medu iz srboritih panjev. Društvena čebelarna ima sedaj prav dobre v zalogi. Jaz odstrižem rokavicam konce prstov do sredine drugega členka in jih dobro s sukancem zarobim, da se ne trgajo. Potem imam prste proste in me rokavica prav nič ne moti pri delu. Glavna stvar je, da je hrbet roke zavarovan proti pikam.

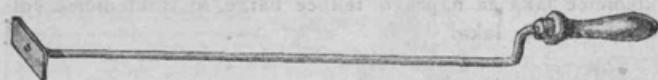
Za kratek čas. Obiskali smo čebelarja Petra Pavlina, da mu izročimo častno diplomu, ki mu jo je društvo priznalo. Nekoliko dni prej se je rodil pri hiši vnuček, ki so ga v počaščenje deda krstili za Petrčka. Zato je bil oče Peter kaj dobro razpoložen in je povedal marsikatero iz svoje čebelarstvene zgodovine. Pravil je tudi, da so doma v Podbrezju nekoč napravili polovnjak medice, ki jo je bilo treba prepeljati nekam pod gore v kuho, dasi je že precej kipela. Naložili so jo na običajni gorenjski voz, napravili zgornjaj s svedom veho, vanjo pa vtaknili bezgovo cevko, da bi »sapa« lahko uhajala. Vozil jo je Špendalov Balant s kobilo Rezo, ki jo je kupil za majhne denarje, ker je bila »švintasta«. Pa jo je vaški kovač z mažami popolnoma ozdravil, da je imela potem še 3 žrebičke.

Balant je zajahal sod, razprostrl predpasnik lepo predse, zgrabil bič in ošvrknil Rezo, da se je prešmentano naglo začela spuščati po nasuti cesti proti Dupljam. Ošabno se je oziral Balant okoli, ko je vozil šumečo pijačo, v sodu pod njim pa je ječalo in sikalo, da je bilo »koj fletno« poslušat. Razpenjene sile v sodu pa niso bile z Balantovim napuhom zadovoljne, še manj pa z vožnjo po robati cesti. Sklenile so grdo maščevanje. Pritisnile so z vso močjo na veho, da se je bezgova cevka zamašila z mrtvimi čebelami. Potem je strahovito počilo, pahnilo sprednje dno iz soda, vrglo predpasnik Balantu čez glavo in pljusnilo na zadnji del Reze, da je bila v hipu vsa mastna. Balant je bil tako presenečen, da je šele v zadnjem hipu zgrabil sod in ga postavil po konci, da je rešil malenkost medice. Nič rad ni potem slišal kako je vozil medico. Reza je pa seveda držala jezik za zobmi.

Št. 115. Sipalnik, lesen, za A. Ž. panj:

- a) za panj na 9 satov;
- b) za panj na 10 satov.

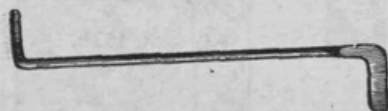
Št. 116. Strgulja za snaženje A. Ž. panja.

Št. 117. Omelce za ometanje čebel s satja.

Št. 118. Nož za izpodrezovanje satja v kranjičih,

uporaben tudi kot strgulja za snaženje A. Ž. panjev in za izpodrezovanje voščenih prizidkov.

Št. 119. Nož za izpodrezovanje prizidkov nad sati v A. Ž. panju.

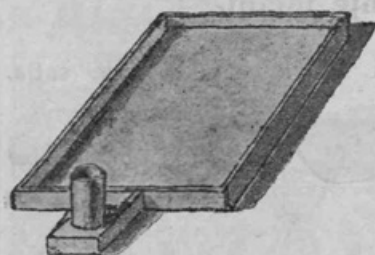

Št. 120. Pleskarska pralica za izpodrezovanje voščenih prizidkov:

- a) manjša (širina 4 cm);
- b) večja (širina 6,5 cm).

Skupina G. Potrebščine za pitanje.

Št. 131. Pitalnik za A. Ž. panj,

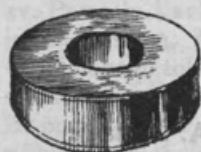
uporaben za pitanje od spodaj. V zaklopnici pri okencu v plodišču izrežemo na eni strani odprtino v natančni velikosti pitalnikovega vratu.

Št. 132. Turinški balon za 1 l za pitanje od zgoraj v medišču.

Št. 133. Podstavek, odprt, za turinški (Gerstungov) balon za pitanje skozi odprtino v slamnici v medišču.

Št. 134. Podstavek, zaprt, za turinški balon

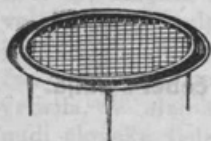
za pitanje od zgoraj v medišču. V ta namen vrežemo v leseni okvir matičine rešetke odprtino v premeru 5 cm, vanjo pa vsadimo podstavek z balonom. Lahko pa tudi matičino rešetko prekrijemo z deščico, v katero je vrezana odprtina v zgoraj omenjeni velikosti.

Skupina H. Matica.

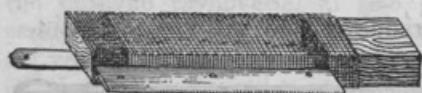

Št. 151. Barva za označevanje matic.

Garnitura obstoji iz štirih barv (bele, modre, rumene in rdeče), iz stekleničice laka za napravo tekoče barve in stekleničice špirita za razredčenje laka.

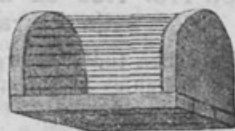
Št. 152. Pokrovka za pripiranje matice pri označevanju.

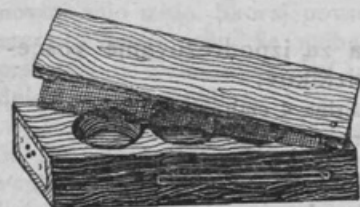
Št. 153a.

Št. 153. Matičnica:

- a) iz žične mreže za pritrditev na satnik (Gašperinova);
- b) iz žične mreže, polokrogla (Kra-njica).

Št. 153b.

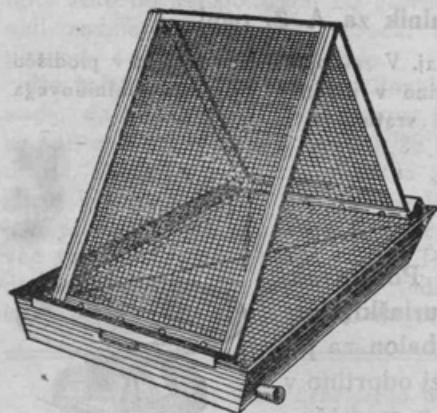

Št. 154. Škatlica za pošiljanje matice po pošti.

Št. 155. Pinceta za prijem matice, fino ponikljana.

Skupina I. Točenje in shranjevanje medu.

Št. 160. Stojalo s podstavkom za odkrivanje satja.

Št. 161. Vilice za odkrivanje satja.

Št. 162. Nož za odkrivanje medenega satja.

